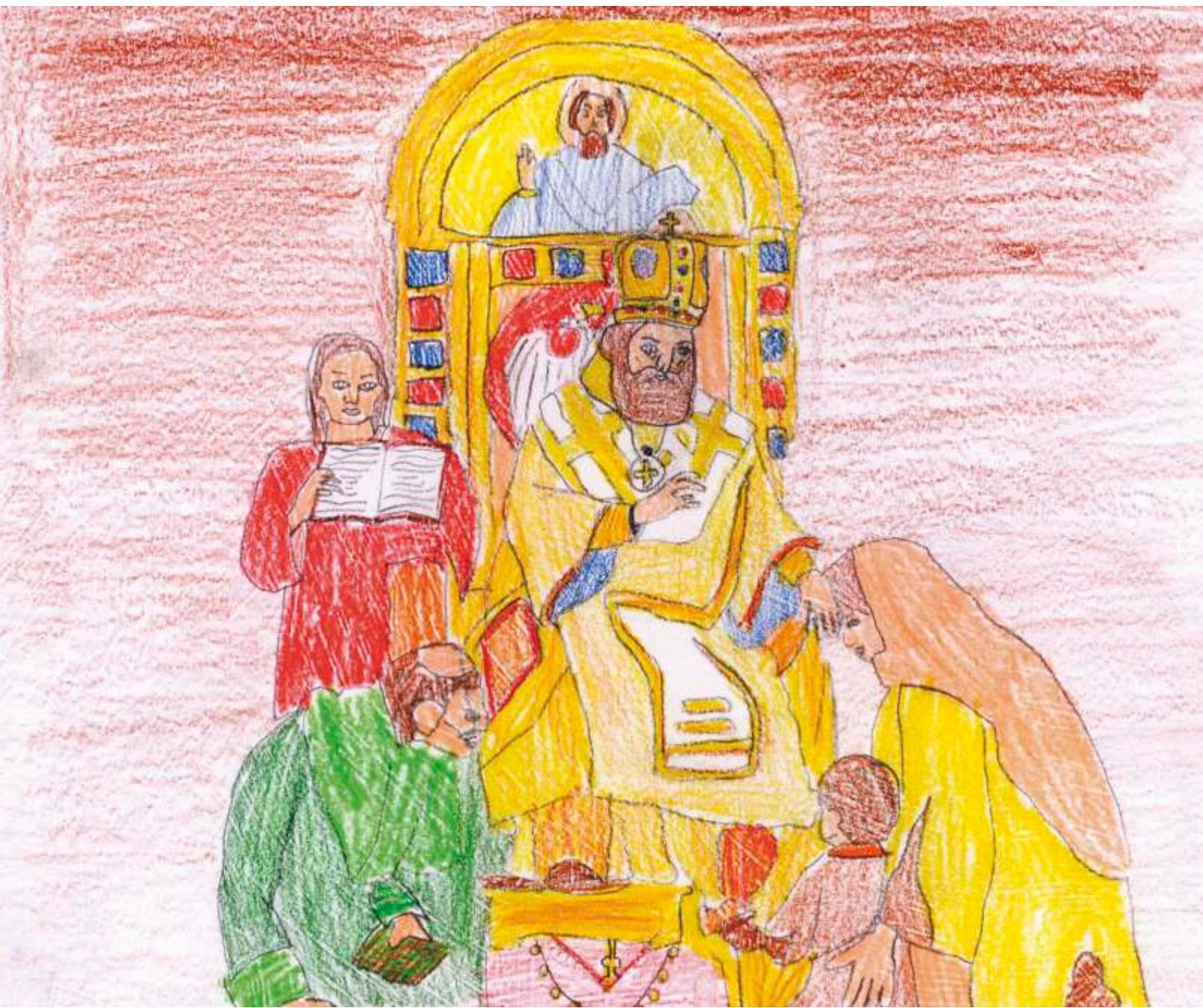


# РАСТКО

23

Издаје Основна школа „17. октобар”, Јагодина, мај 2019.



Са благословом Његовог Преосвештенства Епископа шумадијског Господина Јована

# РАСТКО

С БЛАГОСЛОВОМ ЊЕГОВОГ ПРЕОСВЕШТЕНСТВА  
ЕПИСКОПА ШУМАДИЈСКОГ Г.Г. ЈОВАНА

ОДОБРЕЊЕМ ДИРЕКТОРА ШКОЛЕ  
БИЉАНЕ МИЛАНОВИЋ

ЧАСОПИС ИЗДАЈЕ  
ОСНОВНА ШКОЛА "17. ОКТОБАР"

УРЕДНИК  
ВЕРОУЧИТЕЉ НИНОСЛАВ ДИРАК, ПРОТОЂАКОН

РЕДАКЦИЈА  
ПЕДАГОГ МАРИНА АНТОНИЈЕВИЋ  
НАСТАВНИК ИСТОРИЈЕ НИНОСЛАВ СТАНОЈЛОВИЋ  
УЧИТЕЉ ВЛАДИМИР МИЋОВИЋ  
НАСТАВНИЦА СРПСКОГ ЈЕЗИКА ЈЕЛЕНА ПОПОВИЋ  
НАСТАВНИЦА СРПСКОГ ЈЕЗИКА СВЕТЛАНА ИЛИЋ  
НАСТАВНИЦА ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ НАТАША КРСТИЋ

ЛЕКТУРА ТЕКСТА  
МАЈА АЛЕКСИЋ

ПОСЕБНО СЕ ЗАХВАЉУЈЕМО  
БИБЛИОТЕКАРКИ ЈАСМИНИ ОБРАДОВИЋ  
УЧИТЕЉИМА, НАСТАВНИЦИМА И ЂАЦИМА ШКОЛЕ "17. ОКТОБАР" ЈАГОДИНА

АУТОРИ ТЕКСТОВА  
УЧЕНИЦИ ШКОЛЕ "17. ОКТОБАР" ЈАГОДИНА

ДИЗАЈН  
ДЕЈАН Т. МИЛОШЕВИЋ  
С СТУДИО

ЛОГО ЧАСОПИСА РАСТКО  
ДУЊА КОВАЧЕВИЋ 3/4

ИЛУСТРАЦИЈА НАСЛОВНЕ СТРАНЕ  
ВОЈИН РОЧКОМАНОВИЋ

ШТАМПА  
ПАПИР КОМЕРЦ ЈАГОДИНА

# Осамсто година од оснивања српске архијериског патријаршије

Разговор са магистром Дејаном Танићем, директором Историјског архива Јагодина

## Колико је за српску хришћанску традицију важно добијање самосталности Српске цркве?

Иако су Срби још у 9. веку формално примили хришћанство, право утемељење у хришћанској вери, односно, православљу, Срби су доживели тек у време Светог Саве. Тада је створен оригинални српски народни израз православног хришћанства, који је пројимао све структуре српског друштва – од владара и племства, па све до најсиромашнијих сељака.

## Због чега то није заживело од 9. века?

Као и код других народа у Европи у то време, сматрало се да је хришћанство прихваћено онда када га прихвати владар и владајући слој друштва. На пример, званична година по круштавања Руса је 988, када је Кијевски кнез Владимир примио хришћанство, али још почетком 15. века били су забележени случајеви многобожачких старих словенских верских обичаја у околини Москве. То јасно говори о чињеници да у Русији велики део становништва још није био прихватио хришћанство, иако је прошло више векова од његовог формалног примања. Слична ситуација постојала је у свим рано - средњовековним европским државама, па и у Србији. Разлози за то су следећи: Још увек није постојала развијена државотворна свест која подразумева духовно, политичко, културно и свеукупно цивилизацијско јединство једног народа који ствара државу. Формирање и јачање државе ствара неопходне услове за обликовање духовног јединства, а што се догодило у Србији, као вишедеценијски процес, од краја 11. века, па до владавине

Стефана Немање (од друге половине до краја 12. века). Готово уобличена тадашња српска држава која је постала значајан политички фактор на Балкану, постала је регионални ривал Византији, Угарској и Бугарској, што је јасно одредило њено посебно место на политичкој позицији југоисточне Европе. Природан процес осамостаљивања Србије неминовно је довео и до потребе за духовним јединством, али и до логичне тежње за унутрашњим повезивањем владарских и верских институција. Што се више удаљавала, у политичком смислу, Србија од Византије, појачавала се потреба и за верско-институционалним удаљавањем, јер је то подразумевало пуну независност. Иако је у потпуности Србија припадала византијском цивилизацијском кругу и чинила саставни део европске цивилизације иточног огранака, Србија је почела да ствара свој посебан израз православља, што је било потпуно у складу са цивилизацијским развојем византијског, тачније, византијско-словенског света у Европи.

## Какав утицај је на све то имала словенска писменост?

Кључну и пресудну. За разлику од западног, латинског крила хришћанства, источно, грчко крило, дословно је поштовало Христову поруку: „Учите све народе...“. Под тим се, наравно, подразумева да се Христова реч шири на свим језицима и код свих народа. Због тога је и створено хришћанско словенско писмо (Свети Ђирије и Методије), које је од 9. века, па све до 12. века било заједничко за све Словене, јер је и језик био заједнички. Тек у 12. веку стварају

се посебне редакције старословенског језика – српска, бугарска и руска. Интересантно је рећи да је термин Ћирилица настало тек у 16. веку. Током читавог средњег века, на Балкану, за Ћирилицу се искључиво користио назив српско писмо. Овај цивилизацијски напредак српског народа – коришћење свог посебног писма – морао је да доведе и до стварања посебне народно – државне верске институције – самосталне Српске православне цркве. То значи да је државно политички и културни напредак Србије 12. века створио основни српски идентитет, коме је недостајала још само самостална црквена организација.

#### **У каквим условима је створена самостална српска црква?**

Као што смо већ рекли, Византија је била врховни, политички, духовни и цивилизацијски ауторитет на Балкану. Њено политичко слабљење било је основни услов за стварање потпуне српске самосталности. У време Стефана Немање (друга половина 12. века), Србија се сама изборила за ту самосталност, али су и неки други фактори утицали на слабљење Византије. Немањин наследник, Стефан Немањић (Стефан Првовенчани) владао је у време када Византија привремено није постојала. Наиме, Четврти крсташки рат (1204.) био је покренут од стране Венеције (Млетачка република), баш против Византије. Западни крстари освојили су Цариград 1204. Године и привремено срушили Византијско царство. Уместо њега, створено је Латинско царство (1204-1261.). Ипак, остаци Византије сачували су се у виду Никејског царства, у Малој Азији и Епирског царства у западној Грчкој. Стицајем околности, Велики жупан Стефан Немањић био је у одличним односима и са Венецијом, на западу, и са Никејским Царством на истоку. Његова друга жена била је Ана Дандоло из венецијанске владарске куће, што му је помогло да учврсти своје везе са западним светом, па је тако добио и краљевску круну 1217. Од Римског папе Хонорија

III. С друге стране, одржавао је добре политичке односе са Никејским Царством, које је сматрало Србију упориштем православља и византијске цивилизације на западном Балкану. Она је била најистуренија тачка византијског света према Западу. Због тога је Никејско Царство помогло Србији да заокружи свој идентитет добијањем самосталне Српске цркве. Брат краља Стефана Првовенчаног Свети Сава, постао је први архиепископ самосталне Српске цркве 1219. године. У то време, Свети Сава је, већ, деценцијама био познат као предани духовник у читавом византијско-словенском свету. До тада је српско свештенство и монаштво било подложно Грчкој Охридској архиепископији, са којом никејски владарски црквени кругови нису били у добрим односима. То значи да је сложевита комбинација дипломатских, политичких, верских и цивилизацијских процеса довела до стварања самосталне Српске православне цркве. Значајни фактор у свему овоме био је лични углед и духовни утицај Светог Саве, који је коначно усмерио и уобличио процес стварања српске православне посебности.

#### **У чему се огледа та посебност?**

Српску православну посебност симболише реч светосавље које има многострano значење. То је пре свега, поштовање закона, образовања, културе и народне посебности. Свети Сава није само творац самосталне српске цркве, већ и идеје о суштинској потреби увођења закона, писмености и свих цивилизацијских правила које обликују уређену заједницу. Посебан израз, познат свима у нашем народу, а и ван њега, представља српска слава, која симболише не само култ предака, већ и хришћански, државотворни и цивилизацијски континуитет српског народа. Слава постоји само код Срба, односно код свих оних који су прихватили српску цивилизацију. Без светосавља у целини не би могла да постоји богата и разноврсна цивилизација читавог хришћанског Истока.

# Прослава Светог Саве на Крфу

Савиндан 1917. године обележен је у веома тешким околностима. Српска војска, државна управа, као и великолестојници Српске православне цркве и бројни српски цивили налазили су се у избеглиштву на грчком острву Крф. У данима након изгнанства у Првом светском рату, када су у по епском пробијању кроз албанске планиске кланце самим чудом наши преци стигли до јонске обале, започето је исписивање неких од најневероватнијих страница наше, а вероватно и светске историје. Живели су Срби на овом острву више од две године, прикупљали снагу за повратак у отаџбину, стрепели и радовали, туговали за својим најмилијима о којима нису имали никакве вести. Прослављали су Срби своје битне датуме, своје свете, а пре свега свог заштитника и просветитеља Саву. Како су за Савиндан, претходне, 1916. године Срби лутали албанским беспушћима, без готово икакве наде, ово је била прилика да се чује глас и решеност опстанка и повратка, једне мале, али тврдокорне, поносите и непоколебљиве нације.

У данима које преживљавамо без отаџбине, када су школе постале болнице, када су књиге затворене, и када отаџбина позива своју децу да је

одбрани и сачува, смањен је просветни посао, обустављен сваки рад којим се стиче знање. Садашњица је једна велика школа, велики примери самопожртвовања и самопреговарања, и велике жртве српских синова данас су висока очигледна настава како да љубимо отаџбину и обавезују нас да ослобођеној отаџбини прионемо на одложене послове по примеру Светога Саве”, записао је тог Савиндана на Крфу, министар просвете, велики Љуба Давидовић. После Литургије коју је служио митрополит Димитрије у српској цркви, уследила је прослава у Владином дому. Водосвећење и сечење колача пратило је извођење Химне Светом Сави, од стране импровизованог хора, састављеног мањом од српских учитеља на Крфу.

Савиндан 1918. године обележен је са много више, показаће се, оправданог, оптимизма. Поред министра просвете Милоша Трифуновића, ученика и наставника основне школе на Крфу и гимназије, свечаности су присуствовали и председник Владе Никола Пашић са министрима, митрополит Димитрије и епископ Варнава са највишим црквеним великолестојницима, као и пуковник Ришар, командант француских јединица на Крфу и други важни гости. За разлику од прве приредбе на Крфу, друга је била и садржајнија и по свему судећи, много ведрија. Како се ситуација на фронту поправљала, тако је и расла нада међу крфским Србима и све су се у већем броју окупљали у оваквим приликама. Смењивале су се неизменично песме које је изводио мушки хор и родољубиве рецитације које су декламовали ученици основне школе, гимназије и богословије. На крају свечаности, Митрополит је окупљенима пожелео да следећег Светог Саву скупа прославе у ослобођеној отаџбини.

Златимир Митровић, учитељ



# Црквице из историје Храма Светог Саве на Врачару

Ове године навршава се 140 година од идеје Дубровчанина Матије Бана (1818-1903), тадашњег професора београдског Лицеја и доцнијег члана Српске краљевске академије, иначе Србина католичке вероисповести, да се у српској престоници, на врачарском платоу, подигне монументални храм првом српском просветитељу неумрлом Светом Сави.

У поводу 300 годишњице од спаљивања моштију Светог Саве на поменутом месту, у Београду је 1895. године основано Друштво за подизање храма Светог Саве на Врачару. Ово удружење је 1905. године расписало конкурс за идејно решење храма, али је свих пет приспелих радова одбачено.

Након Балканских и Првог светског рата поменуто удружење је поново успостављено 1919. године и седам година касније био је расписан нови конкурс. На исти се јавило 22 архитеката, са својим предлозима. Прва и трећа награда нису додељене, али је за коначно решење прихваћен пројекат арх. Богдана

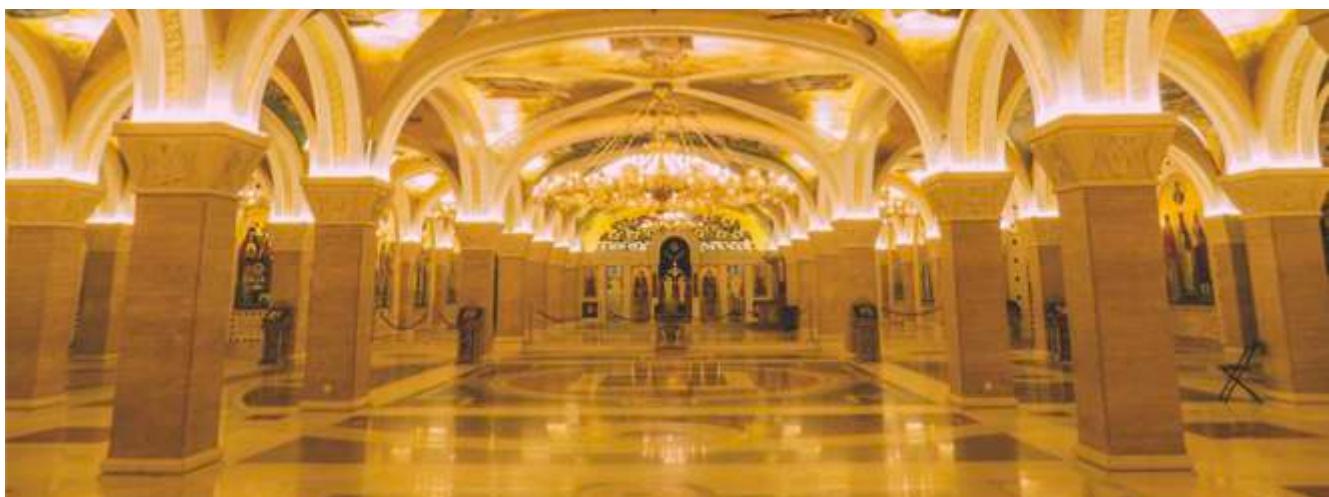
Несторовића, који је освојио другу награду.

Изградња храма је коначно започела 1935. године, освећењем темеља од стране патријарха Варнаве. Од почетка грађења до почетка Другог светског рата 1941. године изникли су темељи и зидови висине 7, односно 11 метара. Након дуже паузе, дозвола за наставак градње храма добијена је 1984. године, да би наредне године патријарх Герман благословио наставак радова. Највеће достигнуће ове фазе изградње храма је подизање централне куполе 1989. године.

Друштво за изградњу храма Светог Саве поново заживљава 2002. године. Екстеријер храма завршен је 2004. године, док унутрашња декорација траје и данас.

Храм Светог Саве на Врачару је најграђивнији верски објекат Српске православне цркве и један од највећих православних храмова на свету.

проф. Николај Станојловић  
историчар објекта



## Манастир Светих Архангела Михаила и Гаврила у Јерусалиму

Од самог оснивања најзначајније и најблагородније српске династије, династије Немањић, присутан је задужбинарски дух и то не само на тлу Србије и у земљама где је живео српски народ, већ и на свим, за хришћански свет, важним местима. Наше средњевековно задужбинарство, иако је свакако било присутно и раније, пун замах добија са Стефаном Немањом, који подиже Студеницу, Ђурђеве ступове и Хиландар, али и дарује и помаже многе хришћанске богоモље ван своје земље. Његов најмлађи син, наш архиепископ, у својим ходачаћима по Светој земљи посетио је и

даривао све најзначајније хришћанске храмове. Нарочито важно и успешно било је његово друго поклоничко путовање на Свету земљу 1234. године, када је богато отпремљен од тадашњег српског краља, а његовог братанца Радослава, Сава откупио и уредио Горњицу, собу последње, тајне вечере и манастир Светог Јована Богослова, где је по предању Богородица провела своје последње дане. Нажалост ова здања су тешко настрадала у последњем крсташком рату, а у 14. веку су обновљени од стране фрањевачких монаха.

И након Саве, Немањићи су наставили са



са својим задужбинарским деловањем и у отаџбини и ван ње, али свој пун замах српско задужбинарство добиће у доба краља Милутина. Међу храмовима које је подигао издвајају се Храм Богородице Љевишке, Грачаница, Богородица Тројеручица у Скопљу, Старо Нагоричане, потом његова задужбина манастир Бањска и црква у манастиру Хиландар. Поред ових и многих других храмова подигнутих у Краљевини Србији, посебно место у биографији краља Милутина заузима Манастир Светих архангела у Јерусалиму, подигнут 1312. године након велике победе српске војске над Персијанцима коју је као помоћ свом тасту, византијском цару Андронику, послao Милутин. Манастир је подигнут у непосредној близини Цркве Светог гроба, а у комплексу манастира подигнуте су: болница, трпезарија, ризница и библиотека са грчким, латинским и словенским рукописима.

Потоњи Немањићи ће наставити да брину о Манастиру Светих архангела као о једној од

најважнијих светиња и сваки од њих је слao богате поклоне и новчано помагао. Чак и наши последњи владари у средњем веку, деспот Стефан Лазаревић и деспот Ђурађ Бранковић, настављају да редовно шаљу годишњу помоћ. Посебно је дирљиво писмо деспота Ђурађа, који пред саму пропаст српске државе и пад под турску власт, пише Дубровчанима, где је склонио ризницу, да се од сребра које је код њих оставио настави са исплатом помоћи овом манастиру, чак и у случају његове смрти. Нажалост, недуго после Деспотове смрти манастир је опустео, претпоставља се услед страшне епидемије колере, што сазнајемо из хрисовуље Ђурађове ћерке, жене султана Мурата II. Манастир је у 17. веку потпао под грчку власт, а и данас се сматра једним од најзначајних хришћанских храмова у Светој земљи.

Свети Синод Српске православне цркве послao је молбу Јерусалимској патријаршији да се манастир врати под окриље СПЦ.

Владимир Митровић, учитељ



Српски манастир Св. Арханђела у Јерусалиму (данашњи изглед). — Srpski manastir Sv. Aranđela u Jerusalimu (danasnji izgled).



Манастир Св. Арханђела (слика из прве половине XVIII века). — Manastir Sv. Aranđela (slika iz prve polovine XVIII veka).

## Могу лако волети

Могу лако волети и најближег на свету  
најближег на свету.

А можи лако волети јединог деду.

Маму и тату више.

Ал баку највише.

Јер она парви најбоље колаче,  
Па ми се после од среће скаче.

А ја њих све могу лако волети.

Тијана Михајловић 4/2

## Зима

Почела је зима  
и много ме љути.  
Зашто није лето?  
Нек мало пожури!

Ветар оштар дува  
и хладноћу шири,  
А ја од немира  
никако да се смирам.

Зима је показала  
оштре зубе своје,  
А ја јој рекох: „Ништа од свађе!  
Ускоро ће висибаба  
из снега да изађе!“

Леа Ачимовић 4/2

## Зима

Постоји једна фина зима  
Која снажне дарове поклања свима  
Има лепу белу бунду  
Ал је зато небо обојила у боју тмурну.

Мисли се она шта ће сада  
Па брзо позва Деда Мраза.  
Деда јој каже: „Не мораш ићи,  
ништа се не брини, ту су пакетићи!“

Деца ће се радовати  
Скакаће од среће  
За њих лепшеих вести  
Бити неће.

Зима се радује  
Каже: „Свака част!  
Срећна Нова година,  
Стижу пакетићи за вас!“

Ива Ђорђковић 4/2

## Нова Година

У целом свету се чека  
Нова година.

Новој години се радују  
дечица.

У црвеној чизмици  
је много дарова.

Певамо, играмо  
и уживамо у празницима.

Јована Јовановић 2/4

09

## Дечје симболичко стваралаштво

РАДСТКО<sup>23</sup>

### Свети Сава

Свети Саво,  
Дозивају те деца,  
Славимо те ми  
Јануара месеца.

Свети Сава,  
Школска слава,  
Радост јака  
За сваког ћака.

Петар Миломићевић 2/4

### Свети Сава

Свети Саво, учитељу наш,  
На небу као звезда сијаш!  
Градио си Хиландар, манастир тај,  
Љубављу обасјан.

Свети Саво, учитељу наш,  
На небу као звезда сијаш!  
Волимо и славимо,  
Светог Саву, школску славу.

Нада Милић 3/3

### Зимска чаролија Светог Саве

Зима за Светога Саву  
Била је радост света,  
Кад би се он играо у снегу,  
Не би била штета.

Увек нови догађаји  
За памћење  
Дешавали би се  
Кад он срећан је.

И данас нас чува Свети Сава,  
његова нас љубав обасјава.

Лара Стефановић 4/4

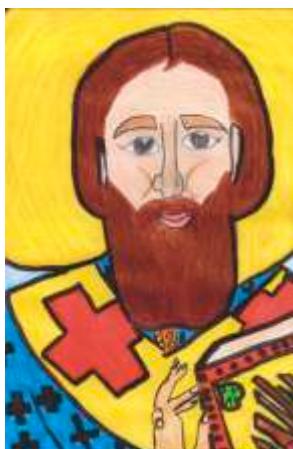


Дарина Костић

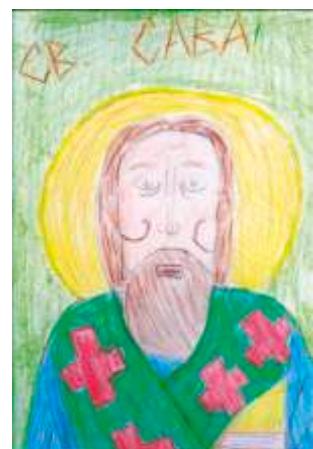
### Зима

Зими пада снег и побели брег.  
Деда Мраз дође у наше куће и  
Остави пакетиће. Деца се санкају  
и играју. Зима је лепо годишње доба.

Лара Миломићевић 2/1



Ана Ђуровић



Лазар Димитријевић

## Краљица зиме

Наша златна и хладна краљица Јесен  
Тешку круну од бисера има.  
Са престола отишла је поносно  
Јер је стигла нова краљица, Зима.

Донела је беле покриваче,  
Пахуље мале, сјајне и меке  
Својим додиром заледила је град,  
Шуме, потоке и реке.

Белој чаролији радују се сви,  
Игра пахуљица од свега је лепша и јача.  
А тихо се чује  
Песма врабаца, малених свирача.

Лана Манејић 3/4

## Другарство није пахуљица

Кад се неко с неким дружи  
То је благо у души  
И већ у срцу остане  
И у глави постане  
Један срећан дар.

Кад смех чује се  
И игра оствари  
Много боље биће све  
И нада да неке жеље  
остваре се.

Цени другарство,  
јер то је благо,  
  
да све буде боље  
и да се победе ноћне море.

Кад имаш друга  
сигуран си,  
зато срећан уз друга буди.

Лара Стефановић 3/4

## Свети Сава

Био једном један Растко  
Који круну није хтео  
Па је у манастир побегао.

Одрекао се престола  
Служио је службу Богу  
Желео је српству слогу.

Добио је свето име  
Сви се данас поносимо њиме.

Свети Сава, школска слава  
Свети Сава, симбол православља.

Никола Марковић 3/4

## Зима

Снег пада, гране облачи,  
И време се ноблачи.  
Рукавице дрвећу дели,  
Да цео град побели.

Деда Мраз на врата куца,  
Моја сека пред њим муџа.

Не зна шта да каже  
Па понешто слаже.  
Да би пакетић добила,  
Много је молила.

У гнезду дрхте птице,  
Јер је дрво обукло рукавице.  
Зима носи снег,  
који покрива брег.

Милица Милосављевић 3/4

# 11 Дечје симболичко

РАСТКО<sup>23</sup>

## Снег

Снег пада,  
Све је бело сада.

Бело је дрвеће,  
Скачемо од среће.

Јелка се укращава  
Све се магично дешава.

Док је бело све,  
Хајдемо на грудвање.

Снешко нам бели  
Радост дели.

Све је бело око нас,  
Чује се дечији радостан глас.

Санкање и грудвање  
Је право радовање.

Петар Милошевић 3/4

## Микола

Дошао је опет године део  
да ђаци у школске клупе седну.  
Прошао је зимски распуст цео,  
време је за Нову годину још једну.  
Књиге у торбе, торбе на леђа,  
јер већ сутра од раног јутра  
биће још један школски дан  
који личи на најлепши сан.  
Да се игра и пева и ужине деле,  
да се по дворишту пева године целе.  
И да се шапућу разне тајне,  
доживљаји и пустоловине бајне.

Дамир Петров 6-3

## Свети Сава

Био је дете од главе до пете,  
Звао се кратко - Немањић Растко,  
Хтео је да учи и знање свије,  
Ал школе ни једне било није.  
Зато је устао у рану зору,  
И побегао на Свету гору,  
Следио је пут љубави и мира,  
Зато је постао мудра учена глава,  
Светитељ српски, Свети Сава!

Тамара Николић VII

## Свети Сава

Данас на дан славе наше,  
Славе ђака у Србији свих  
Ја се сетих да о Сави напишем стих.

Да стих о Светом Сави напишем  
Да се сетим свих добрих дела,  
Како је учио људе из градова и села.

Да се сетим како је добар човек био,  
И како се за народ Богу молио.  
Да кад ноћас утонем у сан,  
Да се сетим да је Светог Саве дан.

Свети Саво сада ти се молимо,  
Заштити оне које много волимо.

Доротеја Панић 6-3  
Јелена Милојевић 6-3  
Биана Стојановић 6-3

## Микола

У школу се иде  
једном у животу.  
Свако дете памти  
тих дана лепоту.

Школска слава,  
Свети Сава,  
није наша забадава.

Свети Сава,  
отварао је прве школе,  
научио је децу  
да другарство воле.

Нова љубав,  
другарство и знање,  
то је на свету највеће имање.

У срцима ђака не постоји злоба,  
зато је најлепше ђачко доба!

Софја Лазаревић  
и Ана Јуриковић 5-2

## Љубав

Љубав је лепа,  
Али је слепа,  
Има је много,  
Али није увек добро.  
Некад је љубав на први поглед,  
А некад се гледа кроз двоглед.  
Да видим њега,  
Прешла бих преко целог света.  
Његов осмех,  
Твој гради,  
Његов поглед,  
„Шта да радим“?  
Љубав је лепа,  
Само кад се чека,

Зато воли,  
До kraja света,  
Јер љубав је лепа чак и кад је слепа.

Стана Марjanović и Ива Ђулатовић VI4



Круни Годоровић

## Микола

Свако дете треба да своју школу воли,  
О школи се сањају најлепши снови.  
Неко са школом муку мучи,  
Најлакше је ако се учи.

Понекад у школи љубав се створи,  
Школа се воли, воли, воли.  
У школи другарство је слађе,  
Али има и радости, среће и свађе.

Срећа је кад у школу дођеш,  
Кад покрај наставника насмејаних прођеш,  
Кад видиш да је срећа свуда  
Кад ти се исплати много уложеног труда.

Ето, у школи је тако,  
Иако није баш лако.  
Школа постоји да се другарство кроји.  
Школа се воли, воли, воли!

Сара Здравковић и  
Славица Милутиновић 6-3

## 13 Дечје с тваралаштво

РАСТКО<sup>23</sup>

### Другарство

Другарство је дар Божји,  
друг друга увек орасположи.

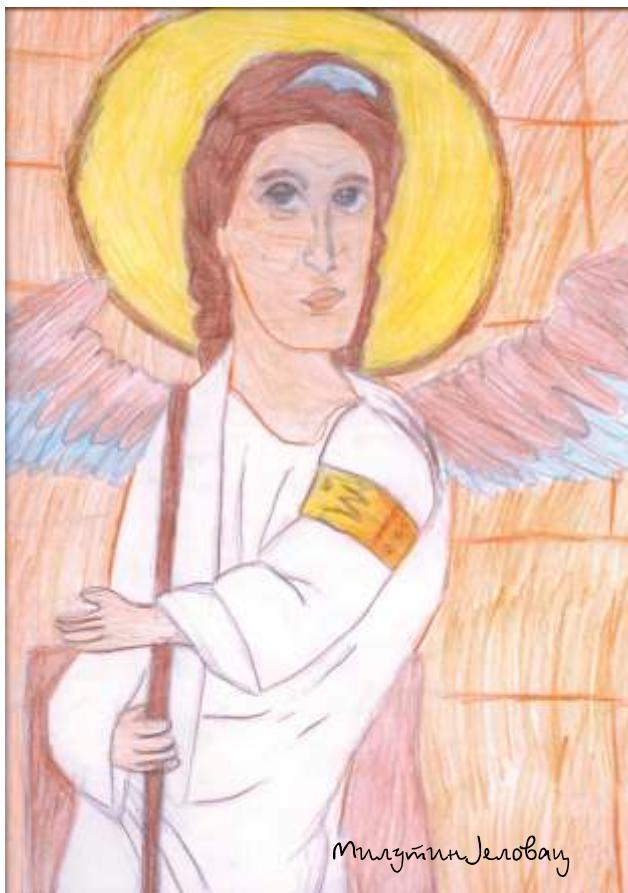
Свакога дана ново пријатељство дође  
и никада не би требало да прође.

Љубав према другарству се не може описати,  
А то вам можемо чак и потписати.

Можда делује лако,  
али прави друг не може бити свако.

Уз доброг друга срећи нема краја,  
гарантују вам Анђелија, Јована, Ђића и Лара!

Анђелија Ђраниковић 6-4, Јована Јовановић 6-4  
Анђелија Глишковић 6-4, Лара Стојадиновић 6-4



Милутин Јеловач

### Свети Сава

Млади племић, Растко Немањић  
у манастир тајно побегао  
и постао скромни монах Сава,  
владарског се трона одрекао.

Ишао је по земљи Србији,  
манастире многе подигао,  
писмености децу је учио,  
православљу живот посветио.

Поштује га свако дете и родитељ,  
он је био наш највећи учитељ.  
Свака школа данас слави славу,  
школску славу, Светог Саву.

Тагија Панићевић 6-3



Ана и Петра



Јелена

## Чаробни плес пахуљица

Зима је стигла. Да ли је стигла пешице, или колима, или можда аутобусом, не знам, али у сваком случају, стигла нам је.

Из свог крила пустила је мраз, хладне ветрове и наравно, снег. Једном сам седела код куће и досађивала се, а онда сам угледала како су крупне пахуље похитале да сву земљу прекрију белином. Одмах сам изашла напоље. Изгледале су као да играју неки свој балет. Неке

је ветар вртео у круг, неке би нестале чим би дотакле тло, али све у свему, изгледале су баш лепо, као посуге светлуцавом, сребрном прашином. Њихов плес је био чаробан. Након тога, свуда је завладала белина.

Зима је дивно годишње доба, а највише је волим због санкања, грудвања и уживања у њеним чаролијама.

Катарина Сенчић 4/2



Николија

## Један зимски пејзаж

Био је леп дан. Сунце је благо сијало па је било пријатно за шетњу. Тог дана сам била код баке и деке на селу. Шетала сам са деком до реке Велике Мораве.

На путу до реке је свуда било снега, па је све било бело: поље, кровови кућа, дрвеће је изгледало као да се окитило снегом и полако спремало за Нову годину. Док сам ходала снег је шкрипао под мојим ногама, а ја сам имала осећај као да ходам по облацима. Када смо стигли до реке угледали смо Кочин храст, за који мој дека каже да је стар чак триста год-



Катарина Сенчић

ина. Кочин храст је једно предивно и старо дрво које се налази поред реке Велике Мораве. Чак и оно је било украшено снегом, а река је била пуна залеђеног лишћа. То лишће је улепшало реку, али је и формирало различите облике на површини воде.

Све ове утиске сам делила са деком и уживала у њима.

Лена Ковачевић V/1

# ШКОЛА

Много деце не воли да иде у школу јер се учи. Међутим, ја не мислим да је школа само образовање. Школа је и другарство које се у њој стиче.

Једна девојчица из иностранства, коју сам упознала на свадби свог брата у Сmederevу, школује се код куће. Она се зове Нађа. Волим да се дружим са њом.

Када је била на распусту у нашој земљи, дошла сам код ње у госте. Причала сам јој о својим другарицама и у једном тренутку се расплакала. Упитала сам је зашто плаче, а она ми је одговорила да пошто се школује код куће, нема другова и да смо јој моја сестра и једине другарице. Каже да је досадно школовати се код куће јер јој наставници долазе два- три пута недељно. Није заинтересована за градиво, а још досадније је то што нико не седи са њом у клупи. Заправо, показала ми је слику просторије у којој се одржавају часови.

Изгледа исто као и свака друга: бела табла, панои, карте, сем, што је у средини катедра и сто за једног за који може сести само она и нико више. Рекла ми је: „Волела бих да бар још неко иде са мном у исту ону просторију коју сматрам школом. Имала бих с ким да учим. Учење, кад си сам, је досадно. Моја соба је тако тиха, а лекције су досадне. Да још неко учи са мном било би много занимљивије.“ Тада су ме родитељи звали да кренем. Опростила сам се од Нађе и она ми је рекла да сам јој једина и најбоља другарица.

Целим путем сам мислила на Нађу и било ми је жао. Волела бих да пође у нормалну школу и да има много другова и другарица.

Лоша страна школе не постоји, али постоје две добре: образовање и, пре свега, другарство.

Тамара Сенићић 5/2



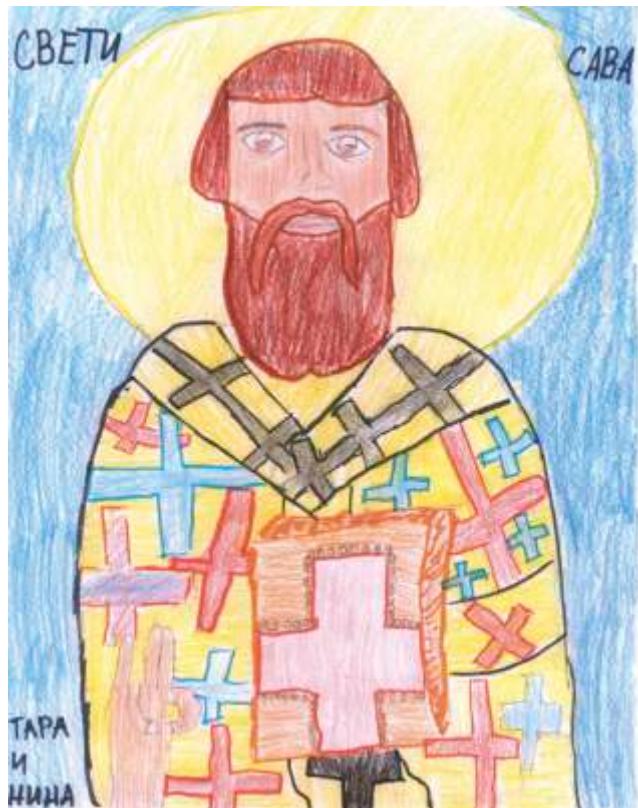
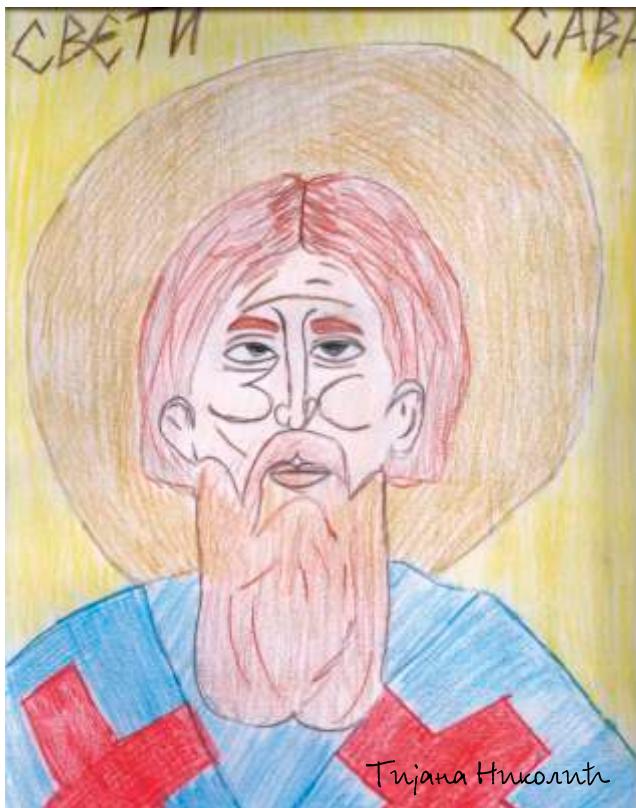
Нађа Ђорђановић



16

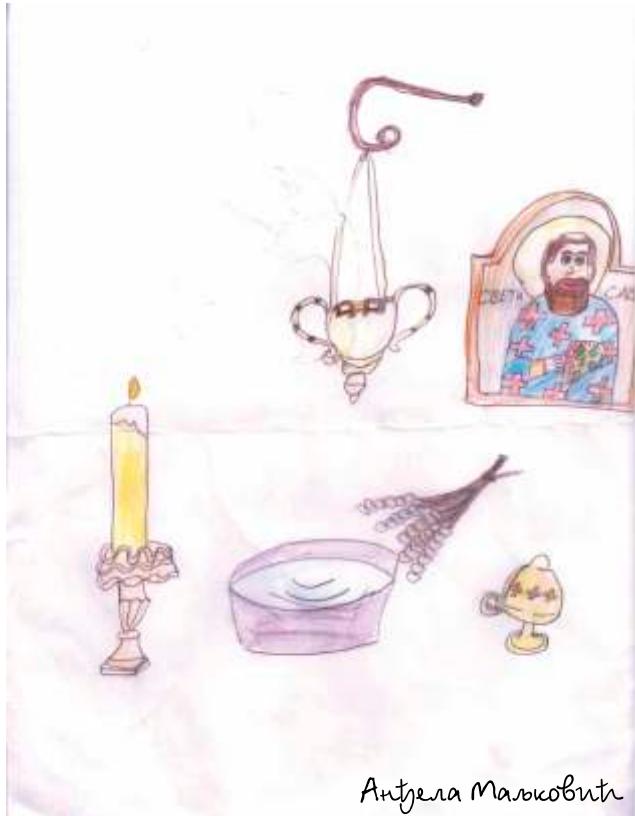
## Дечје симболичко стваралаштво

РАДСТКО<sup>23</sup>



17 Дечје симболи

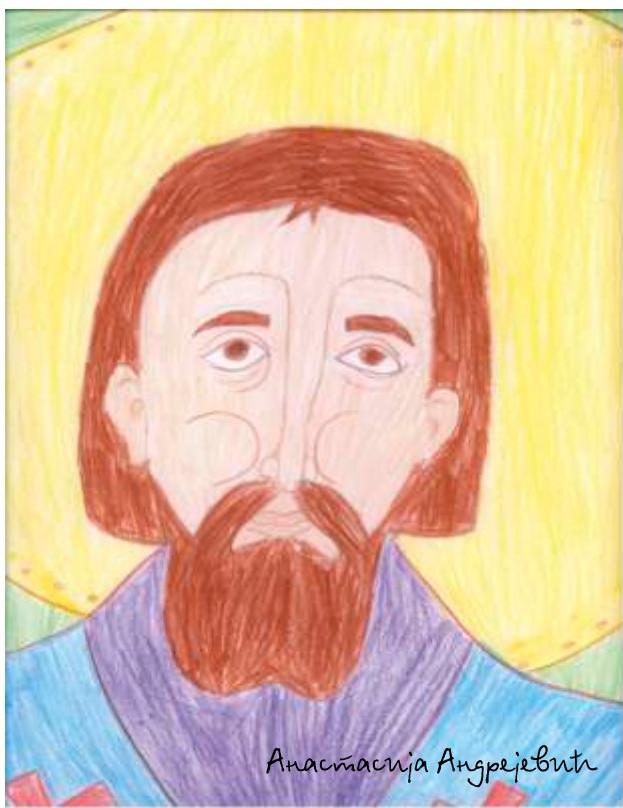
РАДСТКО<sup>23</sup>



Анђела Марковић



Лана Јанчић



Анастасија Ангелевић



Јасмина Синђелић

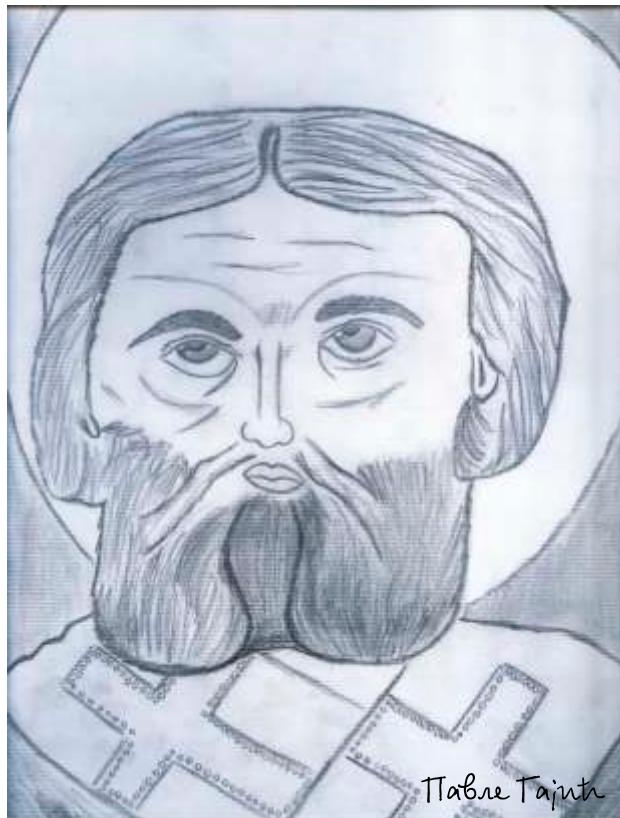
18

## Дечје стваралаштво

РАСТКО<sup>23</sup>



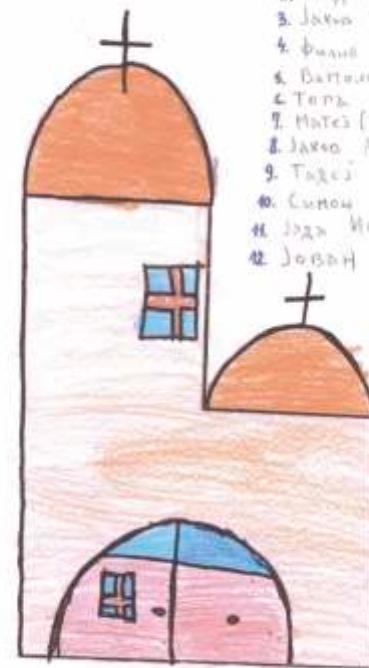
Јана Арсент



Павле Тадић



Лена Шаренаку



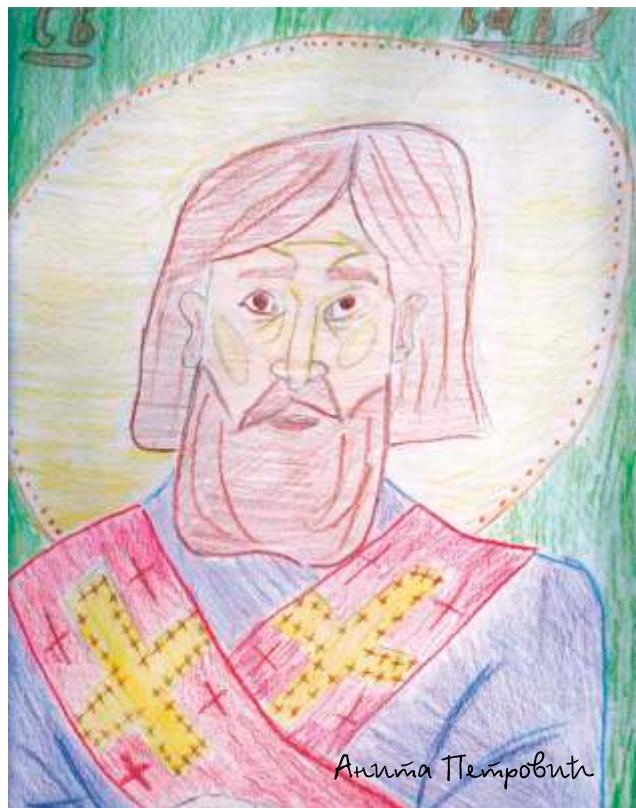
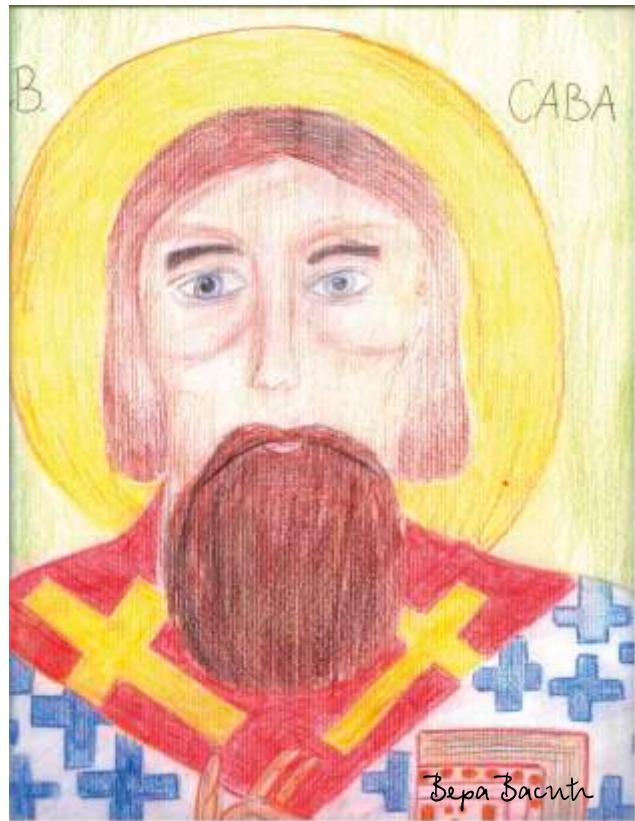
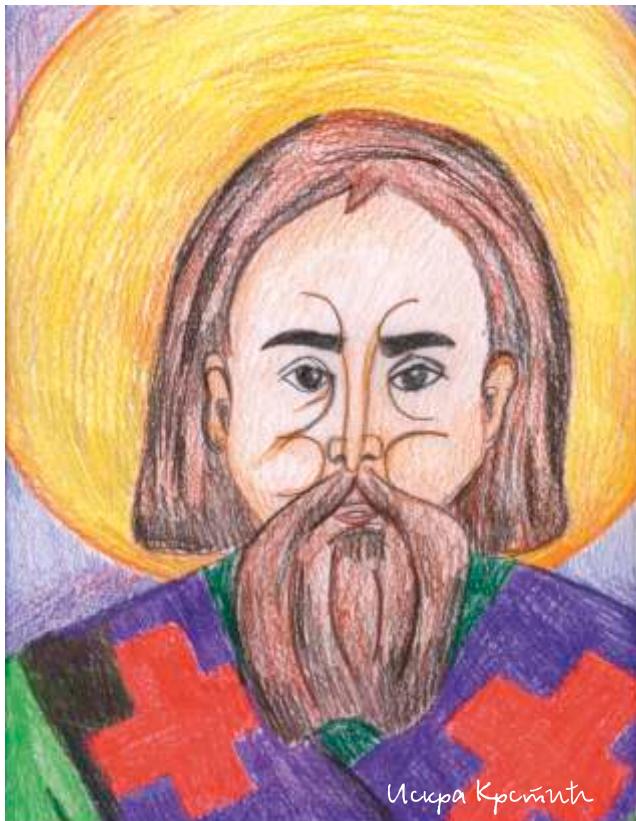
Мина и Миха

1. Симон - ПЕТАР
2. Луксје
3. Јаково Западњак
4. Филип
5. Великолепни
6. Тара
7. Матеј (Митић)
8. Јаково Аљесија
9. Тадеј
10. Симон (Данчић)
11. Јуда Искриците
12. Јован

19

Дечје смирајалаштво

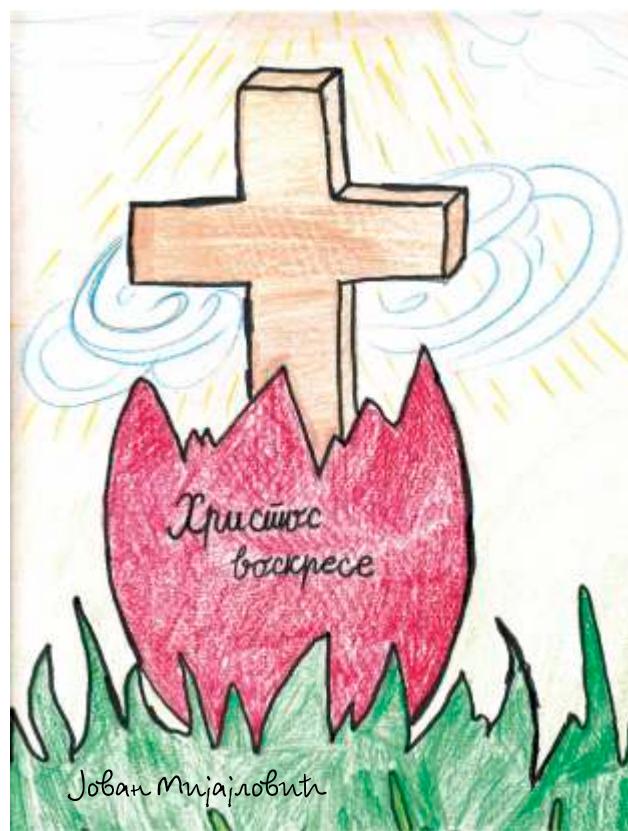
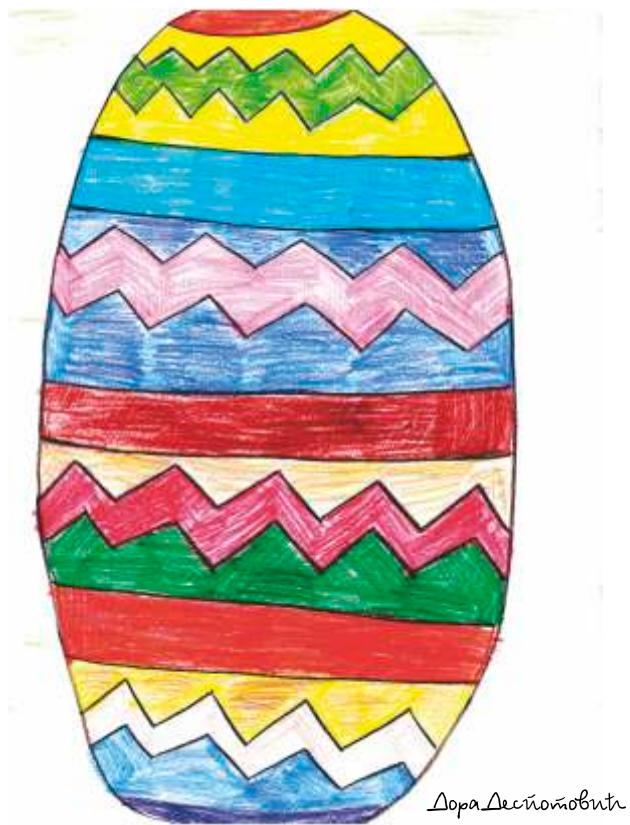
РАСТКО<sup>23</sup>



20

## Дечје смирајалаштво

РАСТКО<sup>23</sup>



# Интервју са наставником наше школе

**За почетак нам се представите.**

Винка Станковић, наставница биологије.

**Колики Вам је радни стаж у нашој школи?**

27 година.

**Како сте одлучили да будете наставник, да ли је то било случајно, сплетом околности, или је то била ваша првобитна жеља и избор?**

У основној школи сам више волела физику, али сам кроз средњу заволела биологију и одлучила да буду просветни радник.

**Дали ужivate у раду са децом?**

Углавном, да. Некада су ученици више поштовали ред и били пажљивији на часу, тако да је ужитак био још већи. Ипак, ја још увек волим рад са децом, што доводи моје млађе колеге у питање, одакле ми толики ентузијазам.

**Како бисте описали посао наставника?**

Као сложен и тежак. У последње време све сложенији, јер ученици имају све више права, а мало обавеза, што веома отежава рад.

**Шта су добре стране, предности позива наставника, а шта су лоше стране и како се носите са њима?**

Предности су, наравно, задовољство у раду са младима и задовољство када са жељом дете научи за пет, и мојом жељом да помогнем да ученик стварно стекне неко знање. Лоше стране су то што сваки ученик долази са својим навикама и карактеристикама. Јако је тешко ускладити све то у један функционални колектив.

**Да ли сте икада размишљали да се бавите неким другим послом?**

Да. Хтела сам да се бавим лековитим биљем, што ми је сада хоби.

**Колило сте задовољни успехом ваших ученика на такмичењима?**

Веома сам задовољна. Ученици постижу добре резултате, иако је jako тешко за ученике да се пласирају на више нивое због великих ограничења по броју ученика и бодова, а тестови су релативно тешки.

**Зашто је познавање биологије важно за сваког человека?**

Пре свега, људи треба да познају грађу и физиологију свог тела, као и да познају болести које могу да буду у њиховој породици, или у околини. Такође, треба да имају правilan став о очувању здравља и животне средине што могу да науче кроз биологију.

**Шта највише волите да радите у приватном животу и имате ли неке хобије?**

Волим да читам и погледам нешто на телевизији. Такође, волим баштенске послове који ме опуштају и дају снагу која ми је потребна да бих добро радила свој посао. Мој посао је тежак, тако да ми је потребно нешто да ми окупира пажњу и да ме враћа у нормалне токове.

**Порука за читаоце.**

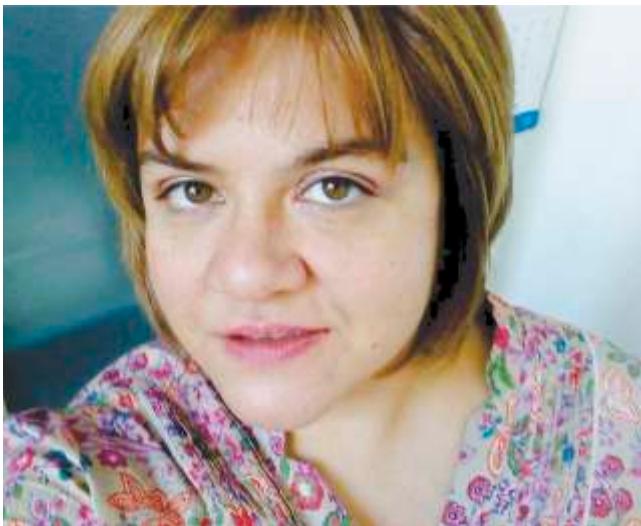
Знање је нешто што вам нико не може одузети. Учите, усавршавајте се и навикните се на то да ћете морати да учите целог живота. Зато, на време научите како се учи и немојте да бежите са часова, јер се на сваком часу може научити нешто ново.

Тијана Степановић VIII 4

Марија Марковић VIII 4

Нада Тодоровић VIII 4

## Интервју са секретаром школе Миленом



### За почетак реците нам нешто о себи.

Зовем се Милена Келер, по занимању сам дипломирани правник. Правни факултет завршила сам у Београду 1997. године. Имам 20 година радног стажа, а у ОШ "17. октобар" у Јагодини, радим као секретар од 10.9.2002. године.

### Значај вашег посла, шта он све обухвата?

Посао секретара је веома значајан за рад школе. Већина школске документације чува се у Секретаријату и школској архиви, за коју сам одговорна. Као секретар радим на изради нормативно-правних аката школе, водим записнике са седнице Школског одбора, Наставничког већа, Савета родитеља, старам се о чувању Матичних књига ученика, и остале школске документације, састављам уговоре које школа закључује, спроводим процедуру јавних набавки, уредно водим и чувам у школској архиви персоналне досије запослених, спроводим процедуру вођења дисциплинских поступака против ученика и запослених, попуњавам и заводим јавне исправе које школа издаје (јачке књижице, сведочанства, разна уверења) удр.

**Пошто радите у образовој установи и пошто се стално сусрећете са децом колико мислите да је важно васпитање које носе од куће и како видите родитеље данас?**

Васпитање које ученици понесу од куће изузетно је важно за понашање ученика, како у школи тако и ван ње. Улога родитеља у васпитању деце је полазна основа за примерено понашање ученика у школи. Моје мишљење је да генерално понашање родитеља и процес васпитања деце, односно, ученика, више година уназад није на задовољавајућем нивоу. Велики број родитеља нема довољно времена, или свесно не показују праву заинтересованост у праћењу своје деце у учењу и дисциплини. Повећан је број инцидентних ситуација међу ученицима. Школа као првенствено образовна, а затим и васпитна установа такво непримерено понашање ученика контролише предузимањем одговарајућих мера, укључује рад одељењских старешина, психолошко-педагошке службе, по потреби и Центра за социјални рад.

### Из вашег угла како се деца понашају у школи и како се опходе према запосленим?

Ученици се у великој мери понашају у складу са школским правилима. Велики број деце се са поштовањем опходи према запосленима и друговима. Са кућним редом школе упознати су родитељи, ученици и запослени у школи.

### Пошто нам предстоје празници шта их то чини лепшим?

Празници чине да се у нашој школи одржи дух и традиција српског народа и православља. Оно што их чини лепшим је и што се ученици активно укључују у активности приликом обележавања Божића, Светог Саве, Ускrsa, те на тај начин, од ране младости усађују им се праве вредности наше културе.

### Које обичаје поштујете и примењујете у вашој кући?

Поштујем Бадњи дан, Божић, Ускrs, као наше највеће верске празнике. У мојој породици се тих дана придржавамо православних обичаја. Такође, са својим укућанима, славим славу Светог Јована Крститеља која се обележава 20. јануара

Наша тематика, Радица Лачковић**Па за почетак, реците нам нешто о себи.**

Зовем се Радица Лачковић, већ 13 година радим као помоћни радник у основној школи "17.октобар". Имам две ћерке и сина. Ћерке су похађале ову основну школу, сада су 1. и 3. година средње школе, а син има 4 године.

**Причињава ли вам задовољство рад са децом?**

Веома. Рад са децом је нешто посебно, гледати како одрастају, сво то њихово сазревање, улазак у пубертет, како полако постају људи.

**Деца јесу украс света и свако има свој период одрастања који другачије прихвата, шта је оно што вам смета код њих?**

Свако је прича за себе, нема лоше деце, свако дете је добро и свако другачије прихвата пубертет, а једино што ми смета је непоштовање и некултура, све остало је пролазно, свако има и мане и врлине, свака генерација ради исте ствари, иако мисле да су први у свему.

**Да ли ова основна школа испуњава ваше критеријуме за образовање детета?**

Да, све - од наставног програма до рада и поступања са децом.

**Шта је то што вама празнике чини лепшим и јединственим?**

Првенствено, окупљање породице, јер у данашње време људи се само у време празника окупљају, свакако обичаји које примењујемо у нашој кући и празнично расположење кроз које ширимо и љубав.

Милица Стојадиновић

Ђорђе Живановић 1/4



Ана Ђордановић 1/4

# Јасмина Стевановић, библиотекарка Народне библиотеке у Јагодини

## Шта деца највише читају?

Овде се уписују деца школског и предшколског узраста. Деца предшколског узраста користе сликовнице, а деца школског узраста лектире. Најчитаније књиге су писаца Весне и Дејана Алексића, 20 000 миља под морем и многе друге. Писци које највише деца читају: Весна и Дејан Алексић: Тврди колачић, Крокодил пева, Џеклин Вилсон, Слободан, Станишић, Урош Петровић: Загонетне приче, Неко се уселио у стару вилу, Федерако Моће, Софи Кинсола, Емилија Селгари...

## Колико дневно деце долази у библиотеку?

Више од 40 малишана прође кроз библиотеку сваког дана.

## Да ли су деца заинтересована за енциклопедије?

Да, наравно. Имамо различитих енциклопедија, а нарочито су деца предшколског узраста заинтересована за диносауре, а имамо још много интересантних: Змијологија, Чаробњаштво, Диносаурулогија, Мирологија...

## Да ли су деца заинтересована за српску историју?

Наравно: Вук Караџић, Александар Карађорђевић, Хајдук Вељко, Милош Обилић, Урош Нејаки...

## Да ли корисници библиотеке враћају књиге на време?

Па, не баш... Углавном, људи забораве да врате књиге и остану књиге код њих, рок за враћање књига је 15 дана, а неки се јаве, па продуже на месец дана.

Апелујем на све који су заборавили да што преврате књиге у библиотеку да би и остали корисници могли да их читају.

Драгана Стевановић  
Мла Стојадиновић  
Софија Тадић  
Елена Лекић  
Елеонора Матић



# Све што треба да знамо о најомиљеној песници Десанки Максимовић

Десанка Максимовић је била најзначајнија српска песникиња, професор књижевности и члан Српске академије наука и уметности. И дан-данас се њене песме преносе са генерације на генерацију. Рођена је у селу Рабровица код Ваљева, а преминула је у Београду. Живела је 94 године. Десанка је била најстарије дете оца Михаила, учитеља, и мајке Драгиње. Десанкина бака по оцу, је била потомак кнеза Јована Симића Бобовца, који је био главни човек у Ваљевском округу. Од свог оца, Десанка је наследила страст према образовању. Основну школу је завршила у Бранковини, била је ђак гимназије у Ваљеву и студирала је на одељењу за светску књижевност, општу историју и историју уметности Филозофског факултета у Београду. Радила је у обреновачкој гимназији, а затим каосуплет у Трећој женској гимназији у Београду. У Паризу је провела годину дана на усавршавању као стипендиста француске владе, радила је око годину дана у Учитељској школи у Дубровнику, па је прешла поново у Београд где је радила у Првој женској реалној гимназији (данашња Пета београдска гимназија). Једна од њених ученица, била је и Мира Алечковић, која је такође постала песникиња и блиска пријатељица Десанке Максимовић. Десанка се пензионисала 1953. године. Путовала је широм Југославије и имала велики број пријатеља међу књижевницима и песничима, а неки од њих су: Милош Црњански, Иво Андрић, Густав Крклец, Исидора Секулић, Бранко Ђорђић и многи други. Године 1959. изабрана је за дописног члана Српске академије наука и уметности, а 1965. за редовног члана. Сахрањена је у Бранковини, у порти

цркве Светих Арханђела у оквиру културно-историјског комплекса. Била је и песник, приповедач, романсијер, писац за децу, а повремено се бавила и превођењем поезије са руског, словеначког, бугарског и француског језика.

Објавила је око педесет књига поезије и прозе. Своје прве песме објавила је 1920. године у часопису "Мисао". Најзначајнија дела: Песме, Врт детињства, Зелени витез, Лудо срце, Срце лутке спаваљке, Гозба на ливади, Ветрова успаванка, Ако је веровати мој баки, Тражим помиловање, Немам више времена итд. Најчешћи мотив у њеној поезији била је љубав, а њен песнички мото је да поезија треба да буде разумљива човеку и животу. Њен животни мото је да људи буду добри, племенити, поносити, постојани, да поштују људе другачијих уверења и начела, мишљења, боја и вера и да буду строги према манама. Истицала је храброст, доброту, слободу, оданост и некористољубље. Њена дела су превођена на многе језике, а њене поједине песме налазе се у антологијама поезије. Десанка Максимовић је добила велики број књижевних награда, а међу њима и Вукову, Његошеву, Награду Авној-а, Седмогулску награду, Змајеву награду, Награду "Младо поколење". Изабрана је и за почасног грађанина Ваљева. Прву награду је добила 1925. године за песму Стрепња на конкурсу часописа "Мисао". Године 1985. реновирана је основна школа у Бранковини, 1988. одликована је наградом Златни венац македонских вечери поезије у Струги у сарадњи са Унеском. У Ваљеву јој је подигнут споменик. Поводом стогодишњице њеног рођења, Унесков

словенски пројекат је прогласио Десанку за личност културе 1998. године. 2007. је откривен њен споменик у Ташмајданском парку. У селу Богостица крај Крупња 2013. године отворен је Дом српске поезије који носи њено име у саставу новоизграђеног Манастира Свете Тројеручице Хиландарске.

#### Занимљивости:

- **Две народне библиотеке носе њено име, једна у Власотинцу, једна у Лопарама**
- **1999. године је снимљена серија "Десанка"**
- **Почетком августа 1933. године удала се за Руса Сергеја Сластикова**
- **Њено омиљено годишње доба била је јесен. Десанка је једном рекламирала јесен описује њено расположење. Волела је природу и писала је о њој.**
- **У Музеју воштаних фигура у нашем граду налази се фигура Десанке Максимовић.**

Михајло Ђуричић 8/4



## Балканџија

Не стидим се што сам,  
како ви велите,  
варварин са Балкана,  
тла прљавштине и буре.  
Чујте сад,  
и код нас има неке  
вама непознате културе.  
Ви прво испитујете и сумњавате,  
далеки сте и од рођених синова,  
за трпезу своју  
не посадите сваког туђина;  
ви можете да пијете  
а да сваком не пружите  
чашу вина.

А код нас су још стари обичаји груби:  
ми пуштамо сваког под своје слеме,  
код нас се још и с намерником љуби,  
код нас се подвизи због гостољубља чине;  
код нас сваки човек има  
читаво племе  
пријатеља и родбине.  
Ви, доиста, имате  
неколико милиона Христових кипова,  
на сваког човека по једнога,  
имају га друмови и поља, апсане и школе;  
а код нас, кад људи верују у Бога,  
у себи га носе,  
и тихо му се,  
скоро у сну, моле.  
Ви, истина, за сваки кут живота  
имате справа и машина,  
све сте срачунали и све знате;  
изуми су ваши за дивљење;  
а ми још имамо старинске алате,  
али све је код нас још здраво  
и природно као глина:  
и умирање, и рађање, и живљење.  
Ви имате читаве збирке

правила и наука о слободи,  
о свему се код вас пише и приповеда;  
али ми и по неписаним законима  
слободно живимо  
и неког природног држимо се реда,  
слично огњу, ветру, и води.  
Код вас је, збиља, све тачно прописано,  
како се једе, говори, облачи;  
а ми, кад говоримо, вичемо  
и машемо рукама,  
и чорбу гласно срчемо,  
и у рукавицама смо као на мукама.  
Све је код нас заиста просто:  
обућу носимо од свињске коже,  
пуно је код нас сељачких  
навика и ствари;  
и краљевски преци наши  
доиста су били говедари.  
Народ наш, збиља, у гневу може да коле,  
руши и пали;  
али ми нисмо они што смишљено тлаче,  
ми не сматрамо да је свет цели  
наше поље;  
ми не бисмо поднели  
ни урођеник прашуски да због нас плаче;  
душа нам је пространа,  
иако смо бројем мали.



Тата Стефановић 4/4



Јован Петровић 1/2



Мијајло Вујанец 1/4

# Творили су ћирилицу

– Сваки окупатор је прво забрањивао ћирилицу. И да нема никаквог другог разлога да је сачувамо, тај би био довољан. Ако не зnamо зашто је ћирилица забрањивана, можемо њих да питамо... На срећу, и да ми заборавимо ћирилицу, она не би нестала. Грци, Бугари, Руси нам се не би придружили. Ако бисмо заборавили ћирилицу, не бисмо умели да прочитамо своје тапије, епитафе, своју личну карту – сматра Матија Бећковић.

Када су га питали како увести ћирилицу у 21. век, Матија Бећковић је одговорио:

– Већи је проблем како увести нас у 21. век, а ћирилица је ушла захваљујући Билу Гејтсу. Овде се пуно причало о томе да ћирилица није за нову еру, а испоставило се да нисмо ми.

Др Горан Воротовић, стручни сарадник на Машинском факултету, појашњава да оперативни системи не представљају проблем када је реч о коришћењу ћирилице у информатичком свету. За све озбиљније платформе оперативни системи подржавају ћирилицу.

– Технички не постоји никакав проблем да се ћирилица као таква користи у информатичкој сferи. Друга је ствар што људи немају навику да користе ћирилицу и читава та информатичка сфера је углавном обожена латиницом. И не само информатика. Изажите напоље, погледајте излоге, билборде, свуда око нас је латиница, подсећа Воротовић.

Он каже да не мора да буде тако. Као добар пример коришћења ћирилице наводи Машински факултет.

– Веб-сајт и интернет презентација су на ћирилици. Све апликације, како за нас тако и за клијенте факултета, на ћирилици су. Наравно, постоји и део на енглеском језику, али мислим да је то прави пут како да сачувамо ћирицу.

Свака јавна институција би морала да има такав софтвер. Што се тиче неких изузетних ствари, софтвера, за рецимо пројектовање или прорачуне, они су на латиници, на страном језику, и то се засад не може избећи, али оно на шта можемо да утичемо јесте да у свим осталим ситуацијама више користимо ћирилицу – закључује Воротовић.

Славни драмски писац Душко Ковачевић:

– Брига да се наше ћирилично писмо очува све је тежа и са годинама и деценијама које долазе та борба ће бити скоро немогућа. Краткорочно гледано, ми данас, у овом очају и беди која нас је као народ снашла, можемо да донесемо неке законе за спас ћирилице, али оно што је суштина проблема нашег писма, везано је за опстанак нашег народа који пише и говори та, већ поприлично заборављена слова – наводи Душан Ковачевић.

По његовим речима, очување ћирилице може се остварити једино и само очувањем народа, а то значи породице, а то опет значи да је прва и највећа обавеза и брига државе, брига о младима и њиховим породицама.



## Ходочасничка ампула, 13-15. век, олово, 5 x 7 цм

Ампуле су још у периоду раног средњег века израђиване као реципијенти за миро или неку другу освећену материју, а као саставни део повишене духовности и веома тражени сувенири на ходочашћима. Солунске ампуле ливене су од олова и потичу из најпоштованијег култног центра средњовековног Солуна, базилике светог великомученика Димитрија и данас постоји свега тридесетак сличних примерака који се чувају у европским музејима. На једној страни се увек налазила допојасна представа Светог Димитрија, а на другој попрсје једног од веома поштованих солунских светитеља какви су или Свети Давид пустинjak, Света Теодора или пак Свети Нестор, Димитријев сапутник. Завичајни музеј у Јагодини такође поседује у својим збиркама један добро очувани примерак пронађен у атару села Белушића 1993. године. На телу овог примерка ампуле изведена су попрсја светог Димитрија и свете Теодоре, оба веома поштована светитеља позната широм византијског и хришћанског света по својим чудотворним мироточивим моштима.



## СТАРИ ФОТО-АПАРАТ

Фото-апарат, који се некада користио, није изгледао као што данас изгледа. Он има мех за сликање у средини, па због тога помало подсећа на хармонику. Чак је и велики као хармоника. Стога се није могао држати рукама већ је стављан на посебна постолја.

Сликање њиме је трајало дуже (сат, два), па се зато људи на slikama нису смејали. Људи су се сликали у мрачним просторијама како би се боље видели. Када би били на отвореном простору, околина би била тамна, а они светли. Тако су одлучили да се сликају у мрачним просторијама јер би тако позадина била светлија, а они тамнији.

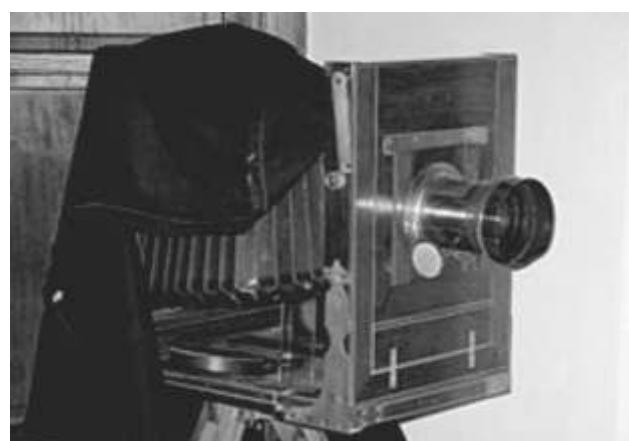
Кад је технологија била мало боље развијена, тамно платно се стављало преко апаратца и људи су се могли сликати где год су желели.

Данас се такви фото-апарати чувају у музејима, а

неки, који су се генерацијама преносили у породицама се чак и продају.

Неколико таких фото-апарата налазе се у нашем Завичајном музеју, па ако је неко љубитељ таквих ствари, може их уживо видети.

Тамара Сенити S/2



# Мамут

Мамут је једна од изумрлих врста сурлаша чији су остаци нађени на свим континентима, осим у Аустралији и Јужној Америци. Настали су пре 4,8 милиона година и верује се да су живели до пре 3 500 година. Та врста је била величине слона и имали су савијене кљове, неретко укрштене. Најпознатији мамут је био северни, а сматра се да је најстарија врста пронађена пре четири милиона година у Јужној Африци. С

обзиром на то да су афричког порекла, заправо су много сличнији данашњем азијском слону. Из Јужне Африке, мамут је миграо на остале континенте, где су настале разне врсте мамута, с обзиром на то да се секундарним клима мењала. Сматра се да је већина мамута изумрла у последњем леденом добу, али још увек се не зна разлог њиховог истребљења

Елеонора Мамут



# Ђасна о проблемима који се никог не тичу

Неки сељак поставио мишоловку у штали и то видио миш, па се почeo жалити овци, кокошима и крави... Ови су му усагашено рекли: "Мишу, то је твој проблем који се нас не тиче."

У мишоловку се међутим уместо миша ухвати змија. У рано јутро, по још мрклом мраку нашла сељакова жена да пусти кокоши и змија је уједе. Сељака ухватила паника и упита за савјет неку стару сеоска бабу која је наводно знала лечити од змијског уједа. Баба га посавјетовала да његова уједена жена мирује, односно да стално лежи, да се на место уједа стављају ледени облози, са посебним нагласком да јој се сваког дана скрува по једна кокош и даје по цели дан нуде кокошијом супом.

У неколико дана покла сељак све кокоши, а жена му сваким даном све горе. Пошто су га



Анђела Малковић 2/4

сељани често посећивали сељак није хтио да се срамоти пред селом и да се, не дај боже од куће до куће прича да је неко из његове куће гладан изашао, па је зато заклао овцу и сваког које је дошао да обиђе болесницу запао би по



Лена Ђојковић 2/4

добар комад меса. Жена се мучила и мучила и пети дан умрла. Дошао је поп из суседне варошице, спремао се спровод. Сељак је знаю да ће цело село доћи на спровод, а ред је налагао да се након спровода припреми даћа за душу покојнице и да се сви присутни добро наједу и напију. Зато је заклао краву да има доста меса за даћу.

И би спровод, и би даћа, поједене су све кокоши, поједена је овца, чак је поједена и крава, а миш је све вријеме то посматрао из своје рушице и помно размишљао о проблемима који се никога не тичу!!!

# Одбојкашица Репрезентације Србије Стефана Ђельковић

**Са колико година сте почели да тренирате?**

Почела сам да тренирам 2000. године.

**Како сте успели да уклопите тренинге и школу?**

Па било је тешко у почетку, али уз малу организацију све се може. Кад сам почела да се професионално бавим одбојком, морала сам ванредно да идем у школу.

**Да ли сте сами или на нечију иницијативу почели да се бавите одбојком?**

Тата ме је први пут одвео на тренинг, а касније је ушло у крв.

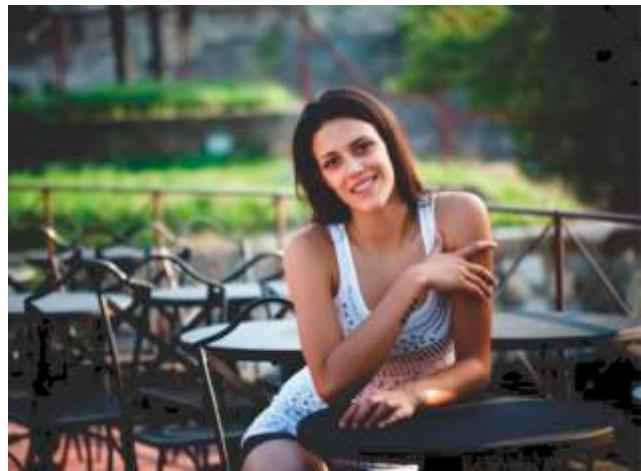
**За који одбојкашки клуб сте пожелели да тренирате на почетку?**

За Црвену звезду. Сан ми се и остварио.

**Кога највише волите да видите на трибинама у току утакмица?**

Кад играм утакмицу не видим никог на трибинама.

**Које је ваше омиљено место за релаксацију и одмор пред важне утакмице?**



То је, дефинитивно, мој стан. Ту имам свој мир, свој ритам.

**Који су вам планови за будућност што се тиче ваше каријере?**

Са годинама и истукством, научила сам да не правим никакве планове за будућност. Живим у садашњем тренутку и уживам у томе што радим. Мислим да све дође кад је најбоље време за то, али имам своје снове и маштам.

**Сада када су мало слегле емоције, како гледате на освајање златне медаље на Светском првенству и какав је осећај играти за Репрезентацију Србије?**

Срећна сам да сам део златне генерације, генерације која ће се памтити по успешима.

**Зашто бисте предложили младима да се баве баш овим спортом?**

Предлажем младима да шта год да раде, раде изљубави. То је једини пут до успеха и среће.

Софija Тајић

## Чоколадни колач



100 г шећера  
60 г шећера у праху  
125 мл уља  
60-100 г јем боровница  
90 г Пшеничног оштргог брашна  
90 г Пшеничног глатког брашна  
1 кесица Прашка за пециво  
1 кесица Соде бикарбоне  
1 кесица Ванилин шећера  
45 г какаа  
200 мл јогурта  
40 мл млека  
За глазуру:  
25 г маслаца  
50 г чоколаде  
3 кесица слатке павлака

### Припрема:

Измешајте шећер, шећер у праху, уље и јем.  
Помешајте брашно, додајте прашак за пециво, соду  
бикарбону, ванилин шећер и какао.  
У смесу од брашна умешајте смесу од јема и уља, а  
затим и јогурт који сте измешали с млеком.  
Све добро промешајте и излијите у намашћен  
дугуљасти калуп (26×12 цм).  
Колач пеците у рерни загрејаној на 180°Ц око 40  
минута.

На лаганој ватри отопите маслац, чоколаду и слатку  
павлаку, па овом глазуром прелијите још врући колач.  
Послуживање  
Охлађени колач нарежите и послужите.

## Светосавске перене



### Састојци:

топло млеко 2 дл, брашно 500 г, шећер  
прстохват, квасац 25 г, уље 0.5 дл, жуманце 1, со 1/2  
кашичице.

Слани прелив:  
брашно 1,5 кашика со 1/2 кашике вода по потреби.

### Припрема:

У млако млеко растопити квасац, додати шећер и 2  
кашике брашна и оставити да се мало надигне, око  
10 минута. У надошли квасац додати жуманце, уље  
и брашно, па умести фино глатко тесто да се не  
лепи за руке. Оставити тесто на топлом да мирује  
30 минута. Од нараслог теста кидати мање  
комадиће, растањити прстима у дугачак штапић, а  
затим обликовати перене, па слагати у плех  
обложен пек папиром. Тако обликоване перене  
оставити да још мало нарасту таман док се рерна  
угреје на 200 степени.

Пре него што се ставе, премазати умућеним  
беланџетом (четкицом је најбоље премазати).  
Перене пећи 15 минута да добију благо жуту боју.  
За то време припремити слани прелив. Помешати  
со и брашно, па додавати воду да се добије густина  
као за палачинке, да нема грудвица. При крају  
печења, чим перени добију лепу боју, извадити из  
рерне, ишарати сланим преливом и вратити још 2-  
3 минута да се прелив осуши. Пријатно!!!

# Бисери ученика

(На часу географије) Трансильванија је хотел.

Хром служи за нокте.

Мушка балерина је балерин!

Ова пирамида(старосна пирамида) изгледа као версаће знак!

Банане расту на земљи.

Киша на води.

Не знам да ли се та књига чита за 8. или 9. разред.

Шта је компоновао Мокрањац? - Мокрањац је компоновао Моцартове композиције.

## Водоравно

4. КОПИКО ЈЕ АПОСТОЛА
9. ИСУСОВИ УЧЕНИЦИ
18. КАШИЧИЦА ЗА ПРИПЕШТЕ
14. ЈОВАНОВО
16. МЕСТО СМРТИ СВЕТОГ САВЕ
17. СВЕТА ТРОЈИЦА
19. ЧИН СВЕТОГ САВЕ
23. СЛУЖБА ЗА ГЛАВЉЕЊЕ ТАМИНА
27. ГДЕ СУ ВИЛЕ МОШТИ СВЕТОГ САВЕ
29. ЈЕДАН од АПОСТОЛА
30. БОЈКИ ГЛАСНИЦИ

## Управно

1. ПАЛИ СЕ ЗА СЛИВУ
2. БЛАГА ВЕСТ
3. ЧИГ АПОСТОЛ НА СЛОВЕНИ
5. ЧАША ЗА ПРИЧЕШЋЕ
6. ИСУС
7. НОЖУ ПРОСКОМДИНИ
8. СТАРИ И НОВИ
11. СЛАВА БОГУ
12. СЛУЖБА У ЦРКВИ
13. ВЕЛИВА И МАЛАВИ
15. ПИСАЦ ПЕТОГОДИШЊА
18. КОМ ЈЕ ПРЕНЕО МОШТИ СВЕТОГ САВЕ
20. ПОЛУНВАР ОЛЦУ
21. СВЕШТЕНИК КОЈИ НОСИ КРСТ
22. ЛУСТВР У ЦРКВИ
24. КОМ СЕ ОПРЕМАЈУ ЗА КРШТЕЊЕ
25. АНДРЕЈСКИ ЧИН
26. ВИСИ НА ЗИДУ ИСПРЕД ИКОНЕ
28. СВЕШТЕНИЧКИ ЧИН

# Бисери наставника

Одмах сада!

Хоћеш да ми одговараш за 1+ ?

Са осмехом на лицу, добићеш јединицу!

Доста више те безразложне веселости! Шта кукате ту ко неке кукумавке!

Ова анархија води у неуспех!

Можете само да користите калкулатор који има дигитрон!

Нада Тодоровић 8/4  
Марија Марковић 8/4

